

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Сүхбаатар аймгийн Баруун-Урт сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: СБА-2025/012/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Баруун-Урт сум 2025 он	Сүхбаатар аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Г.Даваа Утас: 70518396 Цахим хаяг: Davaag@audit.gov.mn Аудитын менежер: М.Нарантуяа Утас: 70512127 Цахим хаяг: Narantuyam@audit.gov.mn Аудитор: Г.Оюунболд Утас: 70512123 Цахим хаяг: Oyunboldg@audit.gov.mn
---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА.....	Error! Bookmark not defined.
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	Error! Bookmark not defined.
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	Error! Bookmark not defined.
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	Error! Bookmark not defined.
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд	Error! Bookmark not defined.
3.4.1 Мөнгөн хөрөнгө	Error! Bookmark not defined.
3.4.2 Авлага	Error! Bookmark not defined.
3.4.3 Бараа материал	Error! Bookmark not defined.
3.4.4 Үндсэн хөрөнгө	Error! Bookmark not defined.
3.4.5 Өр төлбөр	Error! Bookmark not defined.
3.4.6 Засгийн газрын хувь оролцоо.....	Error! Bookmark not defined.
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	Error! Bookmark not defined.
3.5.1 Төсвийн гүйцэтгэл	Error! Bookmark not defined.
3.5.2 Нэмэлт төсөв	Error! Bookmark not defined.
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	Error! Bookmark not defined.
4.1 Ерөнхий зүйл	Error! Bookmark not defined.
4.2 Материаллаг байдал.....	Error! Bookmark not defined.
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт.....	Error! Bookmark not defined.
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	Error! Bookmark not defined.
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	Error! Bookmark not defined.
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд	Error! Bookmark not defined.
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	Error! Bookmark not defined.
4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн ...	Error! Bookmark not defined.
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	12
5.1 Зөвлөмж	12
. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ.....	13

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

СҮХБААТАР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

6 давхарт, Нутгийн удирдлагын 2 дугаар байр,
Балдан-Осорын гудамж, 7 дугаар баг,
Баруун-Урт сум, Сүхбаатар аймаг, 22075
Утас: (976) 70518396

Цахим шуудан: sukhbaatar@audit.gov.mn

2025.03.25 № 325

танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Сүхбаатар аймгийн Баруун-Урт сумын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын шийдвэрийн дагуу 2024 оны малын албан татварын орлогыг тэглэж, өмнөх онуудад хамаарах 90.6 сая төгрөгийн орлогыг төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд 8 хөтөлбөр, арга хэмжээнд 17,018.1 сая төгрөгийг зарцуулахаар төлөвлөснөөс, гүйцэтгэл 72.8 хувь буюу урсгал зардалд 10,381.2 сая, хөрөнгийн зардалд 1,978.0 сая, хоршоо хөгжүүлэх сангийн эргэн төлөгдөх зээл 40.0 сая нийт 12,399.2 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Хяналт шинжилгээ, үнэлгээний хэлтсийн даргын 2024 оны албан бичгээр Баруун-Урт сумын Засаг даргын 2024 оны ажлын үр дүнг 12 үзүүлэлтээр 87.3 хувиар үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Г.ДАВАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

№	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Эхний	Эцсийн
		үлдэгдэл	үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	4,968,210,535.92	7,481,953,031.02
2	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	3,228,083,492.94	5,413,866,877.42
3	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	3,228,083,492.94	5,413,866,877.42
4	Төгрөг	3,228,083,492.94	5,413,866,877.42
5	Төрийн сангийн харилцах	3,174,169,831.21	5,407,338,295.27
6	Арилжааны банк дахь харилцах	53,913,661.73	6,528,582.15
7	АВЛАГА	877,959,532.19	680,528,347.10
8	Ажилагчидтай холбогдсон авлага	2.69	
9	Зээлийн хүүгийн авлага	16,860,866.68	14,061,615.65
10	Дансны авлага /ТӨҮГ/	10,922,422.93	17,524,465.13
11	Бусад авлага	850,176,239.89	648,942,266.32
12	Байгууллагаас авах авлага	16,670,517.20	4,383,507.20
13	Хувь хүмүүсээс авах авлага	833,505,722.69	644,558,759.12
14	УРЬДЧИЛГАА	20,000,000.00	5,500,000.00
15	Урьдчилгаа тооцоо	20,000,000.00	5,500,000.00
16	Бараа материал бэлтгэх урьдчилгаа	20,000,000.00	5,500,000.00
17	БАРАА МАТЕРИАЛ	451,618,470.79	536,510,477.50
18	Дуусаагүй үйлдвэрлэл	172,540,000.04	172,540,000.04
19	Бэлэн бүтээгдэхүүн	4,917,390.00	1,475,760.00
20	Хангамжийн материал	200,256,318.85	317,831,384.04
21	Бичиг хэргийн материал	1,584,400.00	1,749,820.00
22	Аж ахуйн материал	10,047,123.00	25,221,743.00
23	Сэлбэг хэрэгсэл	6,505,400.00	16,737,600.00
24	Түлш, шатах тослох материал	4,414,317.00	5,547,892.00
25	Бусад хангамжийн материал	177,705,078.85	268,574,329.04
26	Мал амьтад	73,904,761.90	44,663,333.42
27	БУСАД ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨ	390,549,040.00	845,547,329.00
28	Бусад эргэлтийн хөрөнгө /ТӨҮГ/+Бусад	390,549,040.00	845,547,329.00
29	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	9,578,813,198.88	8,861,903,453.71
30	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	9,578,813,198.88	8,861,903,453.71
31	Биет хөрөнгө	6,671,767,198.88	7,910,205,453.71
32	Барилга, байгууламж, орон сууц	4,988,704,103.21	6,431,354,021.21
33	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,574,542,836.90	-2,924,956,369.51
34	Авто-тээврийн хэрэгсэл	917,097,819.81	1,281,641,819.81
35	Хуримтлагдсан элэгдэл	-309,781,397.71	-538,651,363.55
36	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	478,173,326.80	683,370,708.73
37	Хуримтлагдсан элэгдэл	-233,765,836.46	-284,954,762.67
38	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	159,658,440.00	186,813,510.00
39	Хуримтлагдсан элэгдэл	-105,240,681.96	-118,453,171.29
40	Зам, гүүрийн байгууламж	161,789,472.00	161,789,472.00
41	Хуримтлагдсан элэгдэл	-13,482,456.00	-14,830,701.60
42	Бусад үндсэн хөрөнгө	4,083,575,937.21	4,163,140,970.00
43	Хуримтлагдсан элэгдэл	-880,418,691.12	-1,116,058,679.42
44	Биет бус хөрөнгө	2,907,046,000.00	951,698,000.00
45	Програм хангамж	6,147,500.00	5,400,000.00
46	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,259,500.00	-2,592,000.00
47	Бусад биет бус хөрөнгө	2,903,158,000.00	948,890,000.00
48	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	14,547,023,734.80	16,343,856,484.73
49	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	2,851,485,152.62	4,145,804,257.96
50	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	2,849,265,152.62	4,144,324,257.96
51	Өглөг	24,526,674.35	5,358,277.23
52	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	36,440.00	
53	Бусад өглөг	24,490,234.35	5,358,277.23

54	Байгууллагад төлөх өглөг	16,145,684.30	1,320,000.00
55	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	3,152,098.63	436,198.63
56	Татварын өглөг /ТӨҮГ/	1,590,365.00	
57	НДШ-ийн өглөг /ТӨҮГ/	7.82	
58	Дансны өглөг /ТӨҮГ/	3,602,078.60	3,602,078.60
59	Урьдчилж орсон орлого	2,824,738,478.27	4,138,965,980.73
60	Бусад урьдчилж орсон орлого	2,678,839,697.60	4,013,872,963.06
61	Төрийн өмчийн үйлдвэр, аж ахуйн газар	145,898,780.67	125,093,017.67
62	УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	2,220,000.00	1,480,000.00
63	Урт хугацаат зээл	2,220,000.00	1,480,000.00
64	Төгрөг	2,220,000.00	1,480,000.00
65	Бусад урт хугацаат өр төлбөр /ТӨҮГ/	2,220,000.00	1,480,000.00
66	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	11,695,538,582.18	12,198,052,226.77
67	Засгийн газрын хувь оролцоо	11,695,538,582.18	12,198,052,226.77
68	Засгийн газрын оруулсан капитал	1,258,208,286.62	1,258,208,286.62
69	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	1,258,208,286.62	1,258,208,286.62
70	Өмч /төрийн/ /ТӨҮГ/	110,227,000.00	110,227,000.00
71	Хуримтлагдсан үр дүн	10,287,506,454.16	10,787,912,098.75
72	Өмнөх үеийн үр дүн	6,421,226,603.68	8,321,512,015.16
73	Тайлант үеийн үр дүн	3,866,279,850.48	2,466,400,083.59
74	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	39,596,841.40	41,704,841.40
75	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	14,547,023,734.80	16,343,856,484.73

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

№	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	21,488,638,047.57	18,382,945,171.77
2	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	8,975,415,289.88	13,283,872,791.20
3	Орлогын албан татвар	7,917,977,626.65	12,640,311,599.22
4	Хувь хүний орлогын албан татвар	7,917,977,626.65	12,640,311,599.22
5	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	6,905,489,354.93	9,910,185,751.38
6	Үйл ажиллагааны орлого	318,959,159.84	1,640,119,416.04
7	Хөрөнгийн орлого	488,080,663.88	700,080,038.61
8	Хөрөнгө борлуулсны орлого	190,575,206.00	389,926,393.19
9	Шууд бус орлого	14,873,242.00	
10	Хөрөнгийн албан татвар	352,391,127.74	320,574,641.13
11	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	287,051,728.74	213,434,952.50
12	Бууны албан татвар	10,301,000.00	16,477,038.63
13	Малд ногдуулах албан татвар	55,038,399.00	90,662,650.00
14	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	705,046,535.49	322,986,550.85
15	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	249,846,496.49	216,813,266.85
16	Улсын тэмдэгтийн хураамж	122,821,240.23	88,396,266.85
17	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	127,025,256.26	128,417,000.00
18	Газрын төлбөр	455,200,039.00	106,173,284.00
19	Газрын төлбөр	455,200,039.00	106,173,284.00
20	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	3,125,901,158.06	3,694,288,415.57
21	Нийтлэг татварын бус орлого	3,125,901,158.06	3,694,288,415.57
22	Хүүгийн орлого	381,998.30	165,658.09
23	Торгуулийн орлого	519,204,446.41	504,590,411.30
24	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	16,087,223.42	596,193,670.40
25	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		581,108,009.00
26	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого		457,160.00
27	Зээлийн хүүгийн орлого	16,087,223.42	14,628,501.40
28	Түрээсийн орлого	16,800,000.00	
29	Бусад орлого	23,209,972.00	41,548,279.65
30	Борлуулалтын орлого (Цэвэр) /ТӨҮГ/	1,132,647,091.93	1,857,342,506.20
31	Борлуулалтын өртөг /ТӨҮГ/	6,049,600.00	24,082,700.00
32	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	1,370,351,226.00	262,867,311.93

33	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	53,268,800.00	455,663,278.00
34	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	9,387,321,599.63	1,404,783,965.00
35	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,324,592,500.00	1,187,246,400.00
36	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	1,324,592,500.00	1,187,246,400.00
37	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	869,837,978.00	217,537,565.00
38	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	141,479,470.00	
39	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	728,358,508.00	217,537,565.00
40	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	7,189,573,772.63	
41	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	7,034,533,723.26	
42	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	155,040,049.37	
43	Төсвийн захирагчдаас	3,317,349.00	
44	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,317,349.00	
45	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	16,252,422,049.81	13,334,219,006.86
46	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	16,252,422,049.81	13,334,219,006.86
47	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	8,947,122,761.18	12,445,892,248.86
48	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,300,830,082.38	2,107,197,169.29
49	Үндсэн цалин	692,899,424.41	1,013,182,587.80
50	Нэмэгдэл	346,357,480.06	641,090,949.55
51	Унаа хоолны хөнгөлөлт	71,286,775.75	90,455,315.11
52	Урамшуулал	111,421,386.65	95,405,530.00
53	Гэрээт ажлын хөлс	78,865,015.51	267,062,786.83
54	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	163,384,569.29	261,664,548.49
55	Тэтгэврийн даатгал	101,755,157.17	162,214,029.33
56	Тэтгэмжийн даатгал	9,995,496.95	15,920,869.94
57	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,700,317.79	15,173,617.17
58	Ажилгүйдлийн даатгал	2,266,688.06	3,526,151.32
59	Эрүүл мэндийн даатгал	39,666,909.32	64,829,880.73
60	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	132,803,867.58	2,439,233,624.69
61	Гэрэл, цахилгаан	8,306,632.08	190,879,630.09
62	Түлш, халаалт	56,086,235.50	1,906,631,564.89
63	Цэвэр, бохир ус	4,611,000.00	267,922,429.71
64	Байрны түрээс	63,800,000.00	73,800,000.00
65	Хангамж, бараа материалын зардал	117,254,382.61	126,352,339.60
66	Бичиг хэрэг	16,822,510.00	25,358,080.00
67	Тээвэр, шатахуун	79,406,971.00	78,266,597.00
68	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	9,013,078.61	8,008,069.60
69	Ном, хэвлэл	418,000.00	606,000.00
70	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	11,593,823.00	14,113,593.00
71	Нормативт зардал	380,000.00	1,496,000.00
72	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	380,000.00	1,496,000.00
73	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	64,243,610.00	587,920,899.27
74	Багаж, техник, хэрэгсэл	20,135,850.00	148,317,500.00
75	Урсгал засвар	44,107,760.00	439,603,399.27
76	Томилолт, зочны зардал	23,726,000.00	38,412,000.00
77	Дотоод албан томилолт	23,726,000.00	38,412,000.00
78	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,113,352,534.82	5,033,476,827.90
79	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,091,097,469.15	3,542,443,385.90
80	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,411,200.00	
81	Даатгалын үйлчилгээ	1,582,550.00	2,503,040.00
82	Тээврийн хэрэгслийн татвар	890,997.00	985,104.00
83	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	154,000.00	132,000.00
84	Газрын төлбөр	2,640,082.00	3,116,582.00
85	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	54,700.00	57,100.00
86	Ерөнхий ба удирдлагын зардал /ТӨҮГ/	1,006,464,268.69	1,460,223,050.19

87	Бусад зардал /ТӨҮГ/	8,057,635.00	24,000,000.00
88	Орлогын татварын зардал /ТӨҮГ/	999,632.98	16,565.81
89	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,031,147,714.50	1,850,138,839.62
90	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	680,582,515.42	1,440,906,438.01
91	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	43,209,410.00	43,549,274.00
92	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	307,355,789.08	365,683,127.61
93	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	7,305,299,288.63	888,326,758.00
94	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг		651,214,100.00
95	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		651,214,100.00
96	Бусад урсгал шилжүүлэг	112,408,167.00	237,112,658.00
97	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	122,916.00	473,157.00
98	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	28,000,000.00	29,979,500.00
99	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	17,910,850.00	37,998,250.00
100	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		63,702,000.00
101	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	66,374,401.00	104,959,751.00
102	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	7,192,891,121.63	
103	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	7,034,533,723.26	
104	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	155,040,049.37	
105	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,317,349.00	
106	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	5,236,215,997.76	5,048,726,164.91
107	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	1,369,936,147.28	2,582,326,081.32
108	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	85,474,482.28	
109	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	1,284,461,665.00	2,142,716,554.84
110	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал		439,609,526.48
111	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	3,866,279,850.48	2,466,400,083.59

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

№	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хурим тлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,258,208,286.62	39,596,841.40	6,446,118,082.11	7,743,923,210.13
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			-24,891,478.43	-24,891,478.43
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,258,208,286.62	39,596,841.40	6,421,226,603.68	7,719,031,731.70
4	Өмчид гарсан өөрчилөлт	110,227,000.00			110,227,000.00
5	Тайлант үеийн үр дүн			3,866,279,850.48	3,866,279,850.48
6	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,368,435,286.62	39,596,841.40	10,287,506,454.16	11,695,538,582.18
7	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,368,435,286.62	39,596,841.40	10,287,506,454.16	11,695,538,582.18
8	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			23,105,561.00	23,105,561.00
9	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,368,435,286.62	39,596,841.40	10,310,612,015.16	11,718,644,143.18
10	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт		2,108,000.00		2,108,000.00
11	Өмчид гарсан өөрчилөлт			-1,989,100,000.00	-1,989,100,000.00
12	Тайлант үеийн үр дүн			2,466,400,083.59	2,466,400,083.59
13	2024 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	1,368,435,286.62	41,704,841.40	10,787,912,098.75	12,198,052,226.77

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

№	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	20,308,312,919.78	17,363,417,453.24
2	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	8,947,429,812.88	13,280,070,085.20
3	Орлогын албан татвар	7,889,992,149.65	12,636,508,893.22
4	Хувь хүний орлогын албан татвар	7,889,992,149.65	12,636,508,893.22
5	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	6,905,489,354.93	9,910,185,751.38
6	Үйл ажиллагааны орлого	305,846,924.84	1,636,316,710.04
7	Хөрөнгийн орлого	488,080,663.88	700,080,038.61
8	Хөрөнгө борлуулсны орлого	190,575,206.00	389,926,393.19

9	Хөрөнгийн албан татвар	352,391,127.74	320,574,641.13
10	Ул хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	287,051,728.74	213,434,952.50
11	Бууны албан татвар	10,301,000.00	16,477,038.63
12	Малд ногдуулах албан татвар	55,038,399.00	90,662,650.00
13	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	705,046,535.49	322,986,550.85
14	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	249,846,496.49	216,813,266.85
15	Улсын тэмдэгтийн хураамж	122,821,240.23	88,396,266.85
16	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	127,025,256.26	128,417,000.00
17	Газрын төлбөр	455,200,039.00	106,173,284.00
18	Газрын төлбөр	455,200,039.00	106,173,284.00
19	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,959,954,497.27	2,692,170,413.04
20	Нийтлэг татварын бус орлого	1,959,954,497.27	2,692,170,413.04
21	Торгуулийн орлого	519,204,446.41	504,590,411.30
22	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	281,139,361.56	293,067,396.00
23	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	230,139,361.56	195,674,716.00
24	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	51,000,000.00	97,392,680.00
25	Бусад орлого	23,209,972.00	41,548,279.65
26	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого /ТӨҮГ/	555,391,217.30	642,390,826.09
27	Татаас, санхүүжилтийн орлого /ТӨҮГ/	581,009,500.00	1,210,573,500.00
28	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	9,400,928,609.63	1,391,176,955.00
29	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,324,592,500.00	1,187,246,400.00
30	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	1,324,592,500.00	1,187,246,400.00
31	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	869,837,978.00	203,930,555.00
32	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	141,479,470.00	
33	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	728,358,508.00	203,930,555.00
34	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	7,189,573,772.63	
35	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	7,034,533,723.26	
36	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	155,040,049.37	
37	Төсвийн захирагчдаас	16,924,359.00	
38	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	16,924,359.00	
39	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	15,813,117,082.88	13,043,245,906.76
40	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	15,813,117,082.88	13,043,245,906.76
41	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	8,494,133,700.25	12,154,919,148.76
42	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,534,935,891.09	2,427,464,780.30
43	Үндсэн цалин	572,553,706.12	789,282,853.80
44	Нэмэгдэл	346,357,480.06	641,090,949.55
45	Унаа хоолны хөнгөлөлт	71,286,775.75	90,455,315.11
46	Урамшуулал	111,421,386.65	95,405,530.00
47	Гэрээт ажлын хөлс	78,865,015.51	267,062,786.83
48	Ажилагчдад төлсөн /ТӨҮГ/	354,451,527.00	544,167,345.01
49	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	240,687,550.28	398,243,136.43
50	Тэтгэврийн даатгал	104,661,066.53	162,214,029.33
51	Тэтгэмжийн даатгал	9,995,496.95	15,920,869.94
52	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,700,317.79	15,173,617.17
53	Ажилгүйдлийн даатгал	2,266,688.06	3,526,151.32
54	Эрүүл мэндийн даатгал	22,912,358.87	36,764,503.73
55	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	91,151,622.08	164,643,964.94
56	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	275,112,205.67	2,607,449,101.99
57	Гэрэл, цахилгаан	8,306,632.07	190,879,630.09
58	Түлш, халаалт	56,086,235.50	1,906,631,564.89
59	Цэвэр, бохир ус	4,611,000.00	267,922,429.71
60	Байрны түрээс	69,600,000.00	73,800,000.00
61	Ашиглалтын зардалд төлсөн /ТӨҮГ/	136,508,338.10	168,215,477.30
62	Хангамж, бараа материалын зардал	557,494,254.61	981,437,605.01
63	Бичиг хэрэг	20,716,960.00	25,661,500.00
64	Тээвэр, шатахуун	110,946,005.00	142,190,139.00
65	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	8,959,078.61	8,008,069.60
66	Ном, хэвлэл	418,000.00	606,000.00

67	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	11,764,293.00	13,478,355.00
68	Бараа материал худалдан авахад төлсөн /ТӨҮГ/	404,689,918.00	791,493,541.41
69	Нормативт зардал	380,000.00	1,496,000.00
70	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	380,000.00	1,496,000.00
71	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	62,609,560.00	584,368,189.27
72	Багаж, техник, хэрэгсэл	16,891,500.00	144,764,790.00
73	Тавилга	366,000.00	
74	Урсгал засвар	45,352,060.00	439,603,399.27
75	Томилолт, зочны зардал	21,316,000.00	35,548,000.00
76	Дотоод албан томилолт	21,316,000.00	35,548,000.00
77	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,908,306,661.60	3,656,951,482.91
78	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,854,579,648.15	3,553,574,285.90
79	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,411,200.00	
80	Даатгалын үйлчилгээ	1,582,550.00	2,503,040.00
81	Тээврийн хэрэгслийн татвар	516,525.00	985,104.00
82	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88,000.00	132,000.00
83	Газрын төлбөр	2,755,354.00	3,116,582.00
84	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	54,700.00	57,100.00
85	Татварын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	29,850,657.45	48,485,830.85
86	Даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	540,000.00	2,004,025.00
87	Бусад мөнгөн зарлага /ТӨҮГ/	16,928,027.00	46,093,515.16
88	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	893,291,577.00	1,461,960,852.85
89	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	852,829,687.00	1,418,411,578.85
90	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	40,461,890.00	43,549,274.00
91	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	7,318,983,382.63	888,326,758.00
92	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг		651,214,100.00
93	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		651,214,100.00
94	Бусад урсгал шилжүүлэг	112,485,251.00	237,112,658.00
95	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж		473,157.00
96	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	30,000,000.00	29,979,500.00
97	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	17,910,850.00	37,998,250.00
98	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		63,702,000.00
99	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	64,574,401.00	104,959,751.00
100	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	7,206,498,131.63	
101	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	7,034,533,723.26	
102	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	155,040,049.37	
103	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	16,924,359.00	
104	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	4,495,195,836.90	4,320,171,546.48
105	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (IV)	98,333.00	2,109,000.00
106	Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгааны эргэн төлөлт	98,333.00	2,109,000.00
107	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	1,644,890,593.00	2,093,137,162.00
108	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,644,890,593.00	2,093,137,162.00
109	Дотоод эх үүсвэрээр	1,644,890,593.00	2,093,137,162.00
110	Барилга байгууламж	584,908,265.00	360,621,322.00
111	Их засвар	255,275,655.00	342,283,532.00
112	Тоног төхөөрөмж	394,605,360.00	647,929,260.00
113	Бусад хөрөнгө	201,634,674.00	627,166,248.00
114	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	207,937,390.00	114,396,800.00
115	Биет бус хөрөнгө олж эзшихэд төлсөн /ТӨҮГ/	308,000.00	
116	Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгаа /ТӨҮГ/	221,249.00	740,000.00
117	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-1,644,792,260.00	-2,091,028,162.00
118	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-382,100,000.00	-43,360,000.00
119	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	380,000,000.00	40,000,000.00
120	Эргэж төлөгдөх зээл	380,000,000.00	40,000,000.00
121	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДАЛ	2,100,000.00	3,360,000.00
122	Санхүүгийн түрээсийн өглөгт төлсөн	2,100,000.00	3,360,000.00
123	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VII)=(III)+(VI)+(VII)	2,468,303,576.90	2,185,783,384.48

124	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	759,779,916.04	3,228,083,492.94
125	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	3,228,083,492.94	5,413,866,877.42

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

№	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
1	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	17,018,078,500.00	12,399,263,082.03
2	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	11,447,870,000.00	10,381,262,720.03
3	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	11,218,870,000.00	10,157,623,219.03
4	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,942,195,800.00	1,883,297,435.29
5	Үндсэн цалин	806,919,100.00	789,282,853.80
6	Нэмэгдэл	654,060,400.00	641,090,949.55
7	Унаа хоолны хөнгөлөлт	99,792,000.00	90,455,315.11
8	Урамшуулал	106,037,600.00	95,405,530.00
9	Гэрээт ажлын хөлс	275,386,700.00	267,062,786.83
10	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	240,975,400.00	233,599,171.49
11	Тэтгэврийн даатгал	163,970,300.00	162,214,029.33
12	Тэтгэмжийн даатгал	18,864,200.00	15,920,869.94
13	ҮОМШӨ-ний даатгал	15,859,000.00	15,173,617.17
14	Ажилгүйдлийн даатгал	3,858,200.00	3,526,151.32
15	Эрүүл мэндийн даатгал	38,423,700.00	36,764,503.73
16	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	2,600,300,000.00	2,436,310,310.69
17	Гэрэл, цахилгаан	186,200,000.00	190,261,256.09
18	Түлш, халаалт	2,014,230,000.00	1,904,326,624.89
19	Цэвэр, бохир ус	326,070,000.00	267,922,429.71
20	Байрны түрээс	73,800,000.00	73,800,000.00
21	Хангамж, бараа материалын зардал	114,020,000.00	100,824,424.60
22	Бичиг хэрэг	24,500,000.00	22,950,700.00
23	Тээвэр, шатахуун	64,500,000.00	58,052,000.00
24	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	9,160,000.00	7,311,569.60
25	Ном, хэвлэл	1,860,000.00	606,000.00
26	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	14,000,000.00	11,904,155.00
27	Нормативт зардал	500,000.00	
28	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	500,000.00	
29	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	636,600,000.00	634,380,929.27
30	Багаж, техник, хэрэгсэл	208,300,000.00	206,803,230.00
31	Тавилга	2,000,000.00	1,564,900.00
32	Урсгал засвар	426,300,000.00	426,012,799.27
33	Томилолт, зочны зардал	40,500,000.00	35,548,000.00
34	Дотоод албан томилолт	40,500,000.00	35,548,000.00
35	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,732,739,700.00	3,358,805,634.84
36	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,727,959,700.00	3,354,308,648.84
37	Даатгалын үйлчилгээ	1,000,000.00	993,840.00
38	Тээврийн хэрэгслийн татвар	600,000.00	597,254.00
39	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	180,000.00	
40	Газрын төлбөр	3,000,000.00	2,905,892.00
41	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,911,039,100.00	1,474,857,312.85
42	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,858,039,100.00	1,431,308,038.85
43	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	53,000,000.00	43,549,274.00
44	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	229,000,000.00	223,639,501.00
45	Бусад урсгал шилжүүлэг	229,000,000.00	223,639,501.00
46	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	30,000,000.00	29,979,500.00
47	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	40,000,000.00	37,998,250.00
48	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	64,182,000.00	63,702,000.00
49	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	94,818,000.00	91,959,751.00
50	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	5,007,278,000.00	1,978,000,362.00

51	Барилга байгууламж	1,436,451,000.00	360,621,322.00
52	Их засвар	1,278,977,000.00	342,283,532.00
53	Тоног төхөөрөмж	1,175,600,000.00	647,929,260.00
54	Бусад хөрөнгө	1,116,250,000.00	627,166,248.00
55	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	562,930,500.00	40,000,000.00
56	Эргэж төлөгдөх зээл	562,930,500.00	40,000,000.00
57	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	17,018,078,500.00	13,146,390,616.03
58	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,449,985,400.00	1,187,246,400.00
59	Улсын төсвөөс санхүүжих		
60	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	1,449,985,400.00	1,187,246,400.00
61	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	14,667,266,000.00	11,666,076,820.03
62	Орон нутгийн төсвөөс	14,667,266,000.00	11,666,076,820.03
63	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих		
64	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	900,827,100.00	293,067,396.00
65	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	280,000,000.00	195,674,716.00
66	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	80,000,000.00	97,392,680.00
67	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	540,827,100.00	
68	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		540,827,036.57
69	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		1,287,954,570.57

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

№	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	217,537,565.00
2	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	217,537,565.00
3	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	196,284,187.06
4	Хангамж, бараа материалын зардал	1,892,950.00
5	Тээвэр, шатахуун	1,892,950.00
6	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	194,391,237.06
7	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	194,391,237.06
8	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	21,253,377.94
9	Бусад урсгал шилжүүлэг	13,000,000.00
10	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	13,000,000.00
11	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	8,253,377.94
12	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	8,253,377.94
13	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	217,537,565.00
14	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	217,537,565.00
15	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	217,537,565.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 651.0 сая төгрөгийн алдаа илэрсэн.

Залруулсан алдаа

Аймагт төвлөрүүлэх 651.0 сая төгрөгийн санхүүжилтийг Урсгал үйл ажиллагааны /төсөвт байгууллага/-д өгөх санхүүжилтээр бүртгэснийг залруулсан.

Аудитаар зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 1 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.1.1 Орлогын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Хоршоо хөгжүүлэх сангийн зардлын гүйцэтгэл төлөвлөсөн хэмжээнд хүрээгүй, хэрэгжилт хангалтгүй байна. Энэ нь сангаас хөнгөлөлттэй зээл авах хүсэлт

ирүүлсэн төсөл, арга хэмжээнүүд нь Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын 2021 оны А/361 дүгээр тушаалаар баталсан “Хоршоо хөгжүүлэх сангаас хөнгөлөлттэй зээл олгох, сонгон шалгаруулах, эргэн төлүүлэх, хяналт тавих журам”-ын 5, 6.3, 6.4 дэх заалтад заасан шалгуур үзүүлэлтүүдийг хангаагүйгээс сонгон шалгаруулалт зохион байгуулагдаагүйтэй холбоотой. Үүний улмаас тус сангийн хүрээнд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн арга хэмжээ бүрэн хэрэгжээгүй, хөтөлбөрийн зорилго, хүрэх үр дүнд сөргөөр нөлөөлөх нөхцөл бүрдсэн байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын 2021 оны А/361 дугаар тушаалаар баталсан “Хоршоо хөгжүүлэх сангаас хөнгөлөлттэй зээл олгох, сонгон шалгаруулах, эргэн төлүүлэх, хяналт тавих журам”-ыг иргэдэд сурталчлан таниулж, мэдээлэл хүргэж, ХХС-ийн хөрөнгийг үр дүнг дээшлүүлэх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4 АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
ТТЗ	1	651.0			1	651.0	1	651.0				
Дүн	1	651.0			1	651.0	1	651.0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөг/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Уртын гэгээ	6	613.2	2	5.4	3	607.8	-	-	1	-	-	-
ТТЗ	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Дүн	7	613.2	2	5.4	3	607.8	1	-	1	-	-	-